

-----> **AANMELDEN TOT 17 MAART MOGELIJK** <-----

Omstreden Elementen

Mini-symposium over de zeldzame aarden en uranium in de 19^e en 20^e eeuw

20 maart 2014 – Paviljoen Rijksmuseum Volkenkunde, Leiden

De Chemiehistorische Groep [CHG] van de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging [KNCV] organiseert op, donderdag 20 maart 2014 het symposium: *Omstreden elementen: de zeldzame aarden en uranium in de negentiende en twintigste eeuw*. De bijeenkomst vindt plaats bij het Rijksmuseum Volkenkunde in Leiden. U bent van harte welkom om aan dit symposium deel te nemen. Nadere details met betrekking tot de toegang vindt u hieronder.

Sinds hun ‘ontdekking’ in de laat achttiende eeuw, vormen uranium en zeldzame aarden zoals yttrium, cerium, en neodymium, een bijzondere uitdaging voor de chemische wetenschap, entrepreneurs en beleidsmakers. In dit symposium zullen vier uitdagingen vanuit een historisch en hedendaags perspectief nader belicht worden. Aan het woord komen wetenschapshistorici en chemici die bij hun onderzoek op verschillende manieren met een van deze elementen in aanraking zijn gekomen.

De eerste spreker is de chemiehistoricus Pieter Thyssen, postdoctoraal onderzoeker aan de universiteit in Leuven. In zijn lezing zal de problematische accommodatie van zeldzame aarden in het periodiek systeem centraal staan. In het vervolg vertelt Ab Flipse, wetenschaps- en universiteitshistoricus van de Vrije Universiteit (VU), over de VU-fysicus G.J. Sizoo en de opbouw van het onderzoek in de kernfysica in Nederland vanaf 1930, met speciale aandacht voor de voorraad uraniumgrondstof die de Nederlandse regering kort voor de Tweede Wereldoorlog aanschafte. De derde spreker is Andries Meijerink, hoogleraar voor vastestofchemie aan de universiteit in Utrecht. Hij verschuift de focus naar het Philips NatLab in Eindhoven waar chemici en ingenieurs in de jaren zeventig en tachtig de industriële toepasbaarheid van zeldzame aarden exploreerden. De vierde spreker is Koop Lammertsma, hij is als hoogleraar organische chemie verbonden aan de VU in Amsterdam. In deze lezing staat de kritische afhankelijkheid van groene en hightech industrieën van zeldzame aarden zoals ze vanuit China en andere landen worden geïmporteerd centraal.

Programma:

13:00 – 13:25 Inloop met koffie en thee.

13:25 – 13:30 Opening symposium door dagvoorzitter Rob van Veen.

- 13:30 – 14:00 **Pieter Thijssen** (Postdoctoraal onderzoeker, U Leuven), *De Zeldzame Aard Crisis: De Accommodatie der Zeldzame Aarden in het Periodiek Systeem van 1869 tot nu.*
- 14:00 - 14:30 **Ab Flipse** (wetenschaps- en universiteitshistoricus, VU Amsterdam), *VU-fysicus G. J. Sizoo, uranium en de opbouw van het onderzoek in de kernfysica in Nederland, 1930-1950.*
- 14:30 – 15:00 Pauze met koffie en thee.
- 15:00 – 15:30 **Andries Meijerink** (Professor Vastestofchemie, U Utrecht), *Industriële toepassing en onderzoek naar zeldzame aarden bij Philips na 1945.*
- 15:30 – 16:00 **Koop Lammertsma** (Professor Organische Chemie, VU Amsterdam), *De schaarsheid van zeldzame aarden: probleem of kans?*
- 16:00 – 17:00 Borrel

Datum: Donderdag, 20 maart 2014, 13.00-17.00 uur.

Locatie: **Het Paviljoen** van het Rijksmuseum Volkenkunde (achter het museumgebouw), Leiden, Steenstraat 1, 2312 BS Leiden [loopafstand van Leiden CS]. Voor meer informatie zie ook: <http://volkenkunde.nl/node/172>.

Toegang: € 12,50 voor CHG leden en € 17,50 voor niet-leden.

Aanmelding: I.v.m. met catering en inrichting van de zaal, dient u zich wel uiterlijk **maandag 17 maart** op te geven bij Andreas Weber, a.weber@utwente.nl (evt. 06 81 91 14 34). Gaarne het verschuldigde toegangsbedrag **voor 17 maart** overmaken naar rekeningnummer NL98INGB0754306534 tnv E.R.J. Wils, Vlaardingen onder vermelding van 'Omstreden elementen 2014' en uw naam.

* met dank aan Solvay voor financiële ondersteuning *

<http://www.solvay150.com/>

